

TISKOVÁ ZPRÁVA

Výstava fascinujících portrétů významných maorských osobností od Gottfrieda Lindauera začíná jako zlatý hřeb programu Plzně 2015 v Západočeské galerii

Na 50 portrétů novozélandských Maorů uvidí v Západočeské galerii v Plzni od 6. května návštěvníci vůbec první retrospektivní výstavy Gottfrieda Lindauera, plzeňského rodáka, který odešel v roce 1874 na Nový Zéland. Portréty pocházejí ze sbírek Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, jejíž poradní sbor Haerewa tvořený maorskými vědci a umělci a vyjadřující se ke správě maorského umění vůbec poprvé dal souhlas s tím, aby tento národní poklad opustil zemi svého vzniku. Vernisáži výstavy, která je jedním z nejdůležitějších součástí programu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015, předchází tradiční maorský obřad, kdy zástupci Haerewy za zvuku modliteb a zpěvů vyjadřují úctu ke svým předkům, jejichž portréty pro ně představují živoucí bytosti, s nimiž udržují hluboký vztah. Kromě portrétů Maorů plzeňská výstava představí dílo malíře Gottfrieda Lindauera v celé šíři i z českých státních, církevních a soukromých sbírek, tedy tvorbu ještě před odchodem na Nový Zéland.

„Už samotná příprava byla velice citlivá a náročná – do Plzně přivážíme novozélandský národní poklad a tomu odpovídá i péče a zájem ze strany Maorů,“ vysvětluje ředitel Západočeské galerie Roman Musil. *„Tento náročný a rozsáhlý projekt je důkazem, jak titul Evropského hlavního města kultury pomáhá plzeňským kulturním institucím vyrůst na evropskou úroveň. Za takovou výstavu by se nemusela stydět ani Národní galerie. A s rozpočtem, s jakým pracujeme, by to bez Evropského hlavního města kultury nebylo možné. Zároveň to ovšem vyžaduje vysokou profesionalitu a odbornou úroveň pořádající instituce, což Západočeská galerie pod vedením Romana Musila bezesporu naplňuje,“* zdůrazňuje programový ředitel Plzně 2015 Jiří Sulženko.

Gottfried Lindauer (1839–1926) patří mezi české autory s mimořádně zajímavým osudem, který ovšem až dosud čekal na plnohodnotné zhodnocení svého díla. Je jedním z nemnoha malířů, kteří s evropským akademickým školením opustili starý kontinent a svůj talent i profesní dráhu rozvíjeli v pro ně neznámém prostředí mimoevropských kultur. Na Novém Zélandu Lindauer proslul jako vynikající malíř původního maorského etnika a v dnešní době je zde považován za jednoho z nejpopulárnějších umělců tzv. koloniálního období. V českém prostředí byl až dosud naopak znám pouze úzké skupině specialistů, věnujících se umění 19. století. Ceněny jsou zejména jeho portréty slavných kmenových náčelníků, kteří se od 40. do 60. let 19. století účastnili britsko-maorských válek a stávali se symbolem doznívající éry starého Nového Zélandu. Lindauer je zobrazil v hieratických postojích, ve slavnostních oděvech, se zbraněmi a amulety a zejména s typickým tetováním na tvářích i jinde po těle, které určovalo jejich osobní i kmenovou identitu. Lindauer z Nového Zélandu, kde žil až do své smrti v roce 1926, udržoval četné kontakty s českým prostředím a zejména Náprstkovu muzeu v Praze příležitostně posílal také některé předměty, vztahující se k životu domorodých Maorů. V českém prostředí je Lindauerovo dílo doloženo jen několika málo příklady, zejména v Římskokatolické farnosti ve Valašských Kloboukách, v Západočeském muzeu v Plzni a v Národním muzeu – Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur.

Výstavu pořádá Západočeská galerie v Plzni v rámci projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015 ve spolupráci s Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, Národním muzeem – Náprstkovým muzeem asijských, afrických a amerických kultur, Západočeským muzeem v Plzni a dalšími institucemi.

Kontakty pro média

Eva Reitspiesová – PR Západočeská galerie v Plzni
+420 731 474 266
reitspiesova@zpc-galerie.cz

Mirka Reifová – PR Plzeň 2015
+420 606 090 801
reifova@plzen2015.cz

DÍLA PREZENTOVANÁ NA VÝSTAVĚ

Většina zápůjček pochází z Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki: jedná se o 44 portrétů a 2 velké žánrové malby. Několik dalších portrétů (4) se podařilo zapůjčit ze sbírek Museum of New Zealand Te Papa Tongarewa ve Wellingtonu.

Z českých zapůjčitelů, kteří doplnili zahraniční kolekci maorských portrétů Gottfrieda Lindauera, se jedná o následující sbírky: Národní muzeum – Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur (2 portréty) a soukromou sbírku (1 nově objevený portrét).

Z české provenience pochází dále také ukázky Lindauerovy rané tvorby. Ta je zastoupena zápůjčkami ze Západočeského muzea v Plzni (10 portrétů plzeňských měšťanů včetně raného autoportrétu) a z Římskokatolické farnosti Valašské Klobouky (9 náboženských maleb).

Vedle maleb jsou na výstavě k vidění předměty a dokumenty související s malířovou osobností a tvorbou: jedná se především o předměty etnografického charakteru (pláště, zástěrky, dřevěný kyj ad.) a dokumenty zastoupené v podobě originálů (korespondence) či faksimilí (Lindauerovy kresby, dopisy, fotografie) opět ze sbírek Národního muzea – Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur. Součástí tohoto celku je Lindauerova návštěvní kniha *Pukapuka Mo Nga Manuhiri Tangata Matakītiki* z let 1901–1918 rovněž zapůjčená Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki.

Gottfried Lindauer (1839–1926) **Plzeňský malíř novozélandských Maorů**

Západočeská galerie v Plzni
výstavní síň Masné krámy
6. května – 20. září 2015

Výstava je realizována v rámci hlavního programu projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015.

Výstava byla uspořádána ve spolupráci s Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki na Novém Zélandu.

Koncepce výstavy	Aleš Filip, Roman Musil
Kurátorky výstavy	Petra Kočová, Eva Reitspiesová
Architektonické řešení	Zbyněk Baladrán
Texty	Tomáš Bernhardt, Aleš Filip, Roman Musil, Ngahiraka Mason, Mathew Norman, Jane Davidson-Ladd
Překlad	Magdalena Wells, Lawrence Wells
Jazyková redakce	Marie Bergmanová
Instalace	Jan Jirka, Jaroslav Pašek, Miroslav Tázler
Realizace textových prvků	Jakub Čermák
Doprovodný program	Jiří Hlobil, Iveta Řežábková, Marcela Štýbrová
Restaurátorské práce	Theodora Popová a kolektiv, Igor Fogaš a kolektiv

Díla na výstavu byla zapůjčena ze sbírek

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki
Museum of New Zealand Te Papa Tongarewa
Národní muzeum – Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur
Západočeské muzeum v Plzni
Římskokatolická farnost Valašské Klobouky
soukromá sbírka, Praha

Záštitu nad výstavou převzali velvyslanec Nového Zélandu Rodney Harris, ministr kultury Daniel Herman, hejtman Plzeňského kraje Václav Šlajs a primátor města Plzně Martin Zrzavecký.

Výstava byla připravena za finanční podpory společnosti Plzeň 2015, Ministerstva kultury České republiky, Plzeňského kraje, statutárního města Plzně, Nadace 700 let města Plzně a Lučebních závodů Draslovka, a.s. Kolín.

Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin, ve středu a v sobotu do 20 hodin.

e-mail: info@zpc-galerie.cz
tel.: +420 377 908 511

www.zpc-galerie.cz
www.aucklandartgallery.com
www.plzen2015.eu

DOPROVODNÝ PROGRAM

Představení maorské skupiny Ngati Ranana

náměstí Republiky, Meeting Point společnosti Plzeň 2015

5. 5. v 15:30

Ukázka maorské hudby a tance včetně bojového tance *haka*.

Komentovaná prohlídka se zástupci Maorů

Výstavou provází Elisabeth Ellis a Patu Hohepa (předsedkyně a stařešina maorské poradní skupiny Haerewa) a Ngahiraka Mason (kurátorka maorského umění v Auckland Art Gallery):

6. 5. v 17 hodin

Komentované prohlídky s autory výstavy

Alešem Filipem a Romanem Musilem:

27. 5., 16. 6., a 20. 9. vždy v 17 hodin

Komentované prohlídky s lektory

Ivetou Řežábkovou a Jiřím Hlobilem:

31. 5., 3. 6., 13. 6., 21. 6., 5. 7., 15. 7., 19. 7., 22. 7., 29. 7., 4. 8., 12. 8., 16. 8., 19. 8., 26. 8., 30. 8., 6. 9., 13. 9.
vždy v 17 hodin

Přednášky:

11. 6. v 17 hodin – **Evropané, Češi a Oceánie** (Tomáš Winter)

23. 6. v 17 hodin – **Paul Gauguin – Gottfried Lindauer. Paralelní odlišnosti** (Milan Kreuzzieger)

8. 9. v 17 hodin – **Od Owena Jonese po Adolfa Loose. Evropská teorie ornamentu a maorské tetování**
(Lada Hubatová-Vacková)

Edukační programy pro školní skupiny:

rezervace Jiří Hlobil, 777 484 973, hlobil@zpc-galerie.cz.

OBRÁZKY PRO MÉDIA A POPISKY

Portréty je povoleno reprodukovat pouze celé, bez jakéhokoli ořezu, přetisku či dalších úprav.

Popisky musí být uvedeny v úplnosti.

Gottfried Lindauer

Tamati Waka Nene, 1890
88 x 70 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

Gottfried Lindauer

Wahanui Reihana Te Huatare
86,3 x 68,5 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

Gottfried Lindauer

Rewi Manga Maniapoto, 1882
86 x 70 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

Gottfried Lindauer

Ihaka Whanga
68,5 x 57,2 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

Gottfried Lindauer

Kamariera Te Hau Takiri Wharepapa, 1895

68,5 x 57 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

Gottfried Lindauer

Kewene Te Haho

85 x 70 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

Gottfried Lindauer

Tawhiao Matutaera Potatau Te Wherowhero, 1882

88 x 70 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

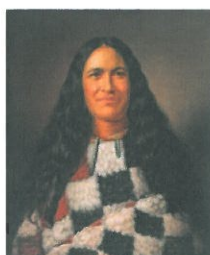

Gottfried Lindauer

Te Paea Hinerangi (Guide Sophia), 1896

68,5 x 57,5 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

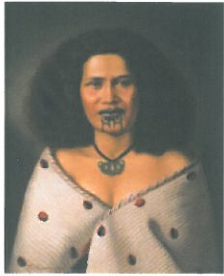

Gottfried Lindauer

Huria Matenga Ngarongoa (Julia Martin), 1874

67,5 x 56 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

Gottfried Lindauer

Raiha Reretu, 1877

68,5 x 56 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

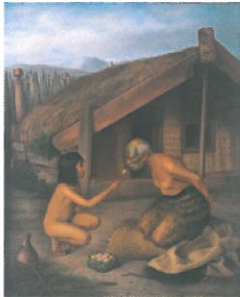

Gottfried Lindauer

Anehana, 1897

83,8 x 69,2 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

Gottfried Lindauer

Tohunga ve stavu tapu, kolem 1902

255,5 x 208 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

Gottfried Lindauer

Tohunga-ta-moko při práci

188,6 x 233,7 cm, olej na plátně

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, dar Henryho E. Partridge, 1915

Gottfried Lindauer

Kain nad mrtvým Ábelem, 1861

Římskokatolická farnost Valašské Klobouky

Carl Hemerlein – dílna (za účasti Gottfrieda Lindauera)

**Nalezení ostatků sv. Klimenta,
z cyklu obrazů ze života sv. Cyrila a Metoděje, 1864**

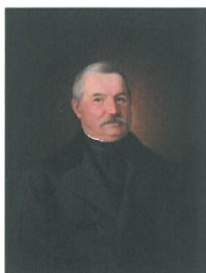
Římskokatolická farnost Valašské Klobouky

Carl Hemerlein – dílna (za účasti Gottfrieda Lindauera)

Sv. Jan Evangelista, 1864

Římskokatolická farnost Valašské Klobouky

Gottfried Lindauer

Kristián Lexa, 1866

Západočeské muzeum v Plzni

Gottfried Lindauer

Markéta Lexová, 1866

Západočeské muzeum v Plzni

Gottfried Lindauer

Autoportrét, 1862

Západočeské muzeum v Plzni

Neznámý fotograf

Gottfried Lindauer, (1910–1920)

Gottfried Lindauer Replica Studio, Woodville, Nový Zéland

OBRAZY ZE ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

Raná tvorba Gottfrieda Lindauera s křesťanskými náměty spadá do kategorie pozdně nazarénského umění. Mladý malíř se školil u jeho hlavních vídeňských představitelů Josefa Führicha a Leopolda Kupelwiesera, ještě důležitější však pro něj byla praxe ve velké malířské dílně Carla Hemerleina, pro niž pracoval už jako osmnáctiletý roku 1857. Tato dílna byla v průběhu let 1857–1864 zaměstnávána Římskokatolickou farností Valašské Klobouky při malířské výzdobě farního kostela a nově postavené poutní kaple sv. Cyrila a Metoděje. Lindauerův podíl na činnosti dílny byl poměrně výrazný, nikoli však určující. Kolem roku 1870 u něj převládla specializace na portrétní malbu. Zřejmě právě tehdy si založil ve svém rodném městě portrétní ateliér. U podobizen plzeňských měšťanů se mu záhy dařilo dosahovat dvojího žádoucího efektu: živosti výrazu a zároveň důstojnosti. To se stalo devízou Lindauerova portrétního umění i na Novém Zélandu, kde bez větších změn koncepčně navázal na své portréty z Plzně. Výchozí inspiraci mu poskytla podobizna éry *biedermeieru*, ale též aktuální realistická malba.

KONTAKTY MEZI NOVÝM ZÉLANDEM A ČECHAMI

Po odchodu na Nový Zéland Gottfried Lindauer udržoval korespondenční kontakty se svou starou vlastí a třikrát ji navštívil. K jeho českým přátelům patřili obchodník a přírodovědec Václav Frič, zakladatelé etnografického muzea Vojtěch a Josefa Náprstkovi a cestovatel Josef Kořenský. Do sbírek Náprstkova muzea Lindauer daroval dva maorské portréty. Zde jsou vystaveny s autorskou verzí obrazu *Heeni Hirini s dítětem*, jež původně patřila Václavu Fričovi, dále pak s předměty reprezentujícími maorské umělecké řemeslo, získanými rovněž díky Lindauerovi, jakož i s fotografiemi a kresbami, jimiž se umělec svým českým příbuzným a přátelům snažil přiblížit svět „protinožců“.

PADESÁT OBRAZŮ Z NOVÉHO ZÉLANDU

Jako portrétista dosáhl Gottfried Lindauer na Novém Zélandu značných úspěchů. Namaloval stovky podobizen bělošských obyvatel této ostrovní země, ale především relativně ucelenou řadu portrétů významných Maorů. V úsilí o malířskou dokumentaci jejich etnika, tehdy velmi oslabeného a ztrácejícího vliv, sehráli důležitou roli malířovi objednavatelé a přátelé, obchodník Henry Partridge a právník a ornitolog Walter Buller. Lindauer pro ně maloval nejen portréty, tvořící obrazovou kroniku maorských kmenů v koloniální éře Nového Zélandu, ale také vícefigurální žánrové scény z tradičního venkovského života Maorů. Malíř se tak stával etnografem zachycujícím podobu mizejícího světa, často za pomoci fotografií. Ty byly nezbytné pro tvorbu portrétů již zesnulých osob, ale Lindauer jich využíval i při zpodobování svých současníků. Snímky na skleněných deskách si zvláštním přístrojem promítal na malířské plátno, kde si fixoval hlavní body, aby věrně zachytil rysy tváře a přesnou podobu obličejového tetování, v maorštině nazývaného *moko*. Sám o tom napsal: „Maori jsou náramně hákliví na pravidelné to moko, oni mně hned vystaví chybu, když je maluju, tedy jsem zvláštní studii věnoval na to moko. Ano, teď nedělám už žádné chyby a oni se vždy diví, jak ten Pakeha (to znamená Evropan) umí to moko dobře malovat.“ Zdůraznil, že každá osoba má jedinečné tetování a že každá z jeho rytých linií má svůj symbolický význam. U Maorů vyvolávaly Lindauerovy portréty jejich nábožensky uctívaných předků velmi živou odezvu, chápali je jako médium pro navázání komunikace se zesnulými a sami si je u něj objednávali. Dodnes je kvůli věrnému zobrazení předků chováni v hluboké úctě.

Henry Partridge věnoval v roce 1915 svoji sbírku Lindauerových obrazů Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki. Zmíněná galerie a Museum of New Zealand Te Papa Tongarewa ve Wellingtonu zapůjčily na naši výstavu padesát obrazů.

Gottfried Lindauer

- 1839** 5. ledna se Gottfried narodil v Plzni v rodině Ignáce (Hynka) (1808–1879) a Marie (1810–1871) Lindauerových v domě č. 50, v místě tzv. Říšského (dnes Jižního) předměstí. Jeho otec zde pracoval jako správce arciděkanské zahrady. Rod Lindauerů pravděpodobně pocházel z Bavorska, odkud lidé tohoto příjmení přišli v době třicetileté války do západních Čech, zejména do obce Útušice a z ní pak v první třetině 18. století do Plzně. Gottfriedova babička z matčiny strany Alžběta Schmidová (rozená Patageová) pocházela ze španělského města Tarragona, nacházejícího se 80 kilometrů jižně od Barcelony. Gottfried měl dalších pět sourozenců: Matěje (1835–1903), vyučeného zahradníka, Magdalenu, provdanou Kamenovou (*1838), Petra (1842–1870), vyučeného krejčího, Ignáce (Hynka) (1844–1908), vyučeného zahradníka, který se však věnoval malířské profesi, a Marii, provdanou Erndtovou (*1850).
- 1852** vstupuje do učení ke svému otci a následující tři roky mu pomáhá v arciděkanské zahradě. Během této doby začíná intenzivně kreslit a jeho okolí u něj objevuje výrazné umělecké sklony a nadání.
- 1855** přestože byl původně předurčen stát se zahradníkem nebo hodinářem, odchází pěšky z Plzně do Vídně, kde se přihlásí ke studiu na Akademii výtvarných umění v ateliéru Josefa Führicha a Leopolda Kuppelwiesera, dvou významných představitelů náboženského malířství. Jeho jméno však není uvedeno v matričních záznamech studentů akademie té doby, a tak je pravděpodobné, že se zde školil jako privátní student.
- 1857** již v průběhu studia a patrně na doporučení Josefa Führicha pracuje ve vídeňském ateliéru známého německého malíře náboženských témat Carla Johanna Nepomuka Hemerleina. Gottfried se v rámci Hemerleinovy malířské dílny zapojuje do prací určených pro výzdobu kostela Povýšení svatého Kříže ve Valašských Kloboukách. V následujících letech se bude pod Hemerleinovým dohledem podílet na zakázkách pro výzdobu některých kostelů v Rakousku a Haliči.
- 1861** tímto rokem je datována jeho první doložená samostatná práce, obraz *Kain nad mrtvým Ábelem*, se signaturou B(ohumír) Lindaur.
- 1862** maluje svůj první (dochovaný) autoportrét.
- 1863–1864** kaplan Jan Bartoš z Valašských Klobouků, inspirován mohutnými oslavami během tisíciletého výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu, pořádanými 5. července na Velehradě, pojal myšlenku na stavbu cyrilometodějské kaple v místě svého působení. Pravděpodobně v druhé polovině roku 1863 oslovil Carla Hemerleina, aby se svou dílnou zajistil malířskou výzdobu kaple sv. Cyrila a Metoděje. Zvláštní podíl na této výzdobě měli Gottfried Lindauer a Franz Krisch (František Kříž), kteří na místě samém pobývali čtrnáct týdnů v rodině řezníka a hospodského Josefa Vaňatky. Bohatému výzdobnému programu vnitřního prostoru dominuje kromě hlavního oltáře především osm obrazů s náměty ze života obou věrozvěstů. Nová svatyně je slavnostně vysvěcena 5. července 1864.
- 1865** pravděpodobně v této době nastupuje povinnou službu v rakouské armádě, která v té době běžně trvala několik let. Vzhledem k tomu, že se Gottfried neúčastnil prusko-rakouské války, jež vypukla v následujícím roce, je více než pravděpodobné, že byl ze služby v armádě předčasně vyreklamován. A to nejspíš na žádost církve, která takovýmito pravomocemi disponovala. Jako voják se zřejmě neosvědčil, a tak je mu povoleno během vojenské služby portrétovat místní důstojnickou honoraci. Seznamuje se s vojenským lékařem von Mayerem z Českých Budějovic, údajným osobním lékařem tureckého sultána, který mu zprostředkuje setkání s českobudějovickým biskupem Janem Valeriánem

Jirsíkem. Gottfried se před ním hlásí k jeho předchůdci biskupu Josefu Ondřeji Lindauerovi jako ke svému strýci, který pocházel rovněž z Plzně, a možná i díky tomu získává od biskupa Jirsíka zakázku na vypracování jeho portrétu.

- 1866** kněz Jan Bartoš, který od začátku předchozího roku působí v Římskokatolické farnosti ve Vizovicích, povolává k sobě Gottfrieda Lindauera a zadává mu novou práci pro výzdobu tamního farního kostela sv. Vavřince, a také několik portrétů. Zde Lindauer působí do přelomu let 1867–1868.
- 1868–1869** cestuje do Polska, kde v rodině jistého polského šlechtice vyučuje jeho dcery kreslení. Pracuje také v Rusku, respektive na území Polska pod ruskou nadvládou, kde se nejspíš i se svým bratrem Ignácem (Hynkem) podílí na výzdobě některých kostelů.
- 1870** patrně v této době se Gottfried usazuje v rodné Plzni, zakládá si zde svůj portrétní ateliér a současně si buduje klientelu z řad plzeňských měšťanů. Nápomocen mu je plzeňský malíř Jan Herzog, specializovaný na portrétní a náboženskou malbu.
- 1873** Gottfried navštívuje Světovou výstavu ve Vídni, kde je v sekci britských kolonií zastoupen rovněž Nový Zéland. Zde má možnost poprvé se seznámit s původní kulturou domorodých Maorů, s ukázkami jejich tradičních řemesel jako stavitelství, tkalcovství, řezbářství, a také tetování (*moko*).
- 1874** odplouvá z Hamburského přístaviště lodí Reichstag na Nový Zéland, kde po několikaměsíční plavbě, při níž se seznámí se svou budoucí ženou Emelií Wipperovou, původem Němkou z Gdaňsku, připlouvá 6. srpna do Wellingtonu. Zde se příliš dlouho nezdrží a odchází na sever Jižního ostrova do Nelsonu, kde začíná malovat a fotografovat, a především učit se anglicky.
- 1875–1876** koncem roku 1875 se přemísťuje na Severní ostrov do Aucklandu. Seznamuje se se svým budoucím a celoživotním přítelem a mecenášem Henry Partridgem, britským dobrodruhem a zámožným obchodníkem. Společně přicházejí s myšlenkou vytvořit prostřednictvím Lindauerových maleb jakýsi panteon slavných maorských osobností a také zachytit zvyky domorodého obyvatelstva pro budoucí generace. Partridge hrál ovšem i roli Lindauerova producenta, vybíral pro něj náměty a současně zprostředkoval setkání s důležitými maorskými osobnostmi, které měl portrétovat. Někdy v této době vzniká první verze jeho nejznámějšího a nejpopulárnějšího díla *Heeni Hirini s dítětem* (dříve známé pod názvem *Ana Rupene s dítětem*). Obraz byl natolik žádan, že Lindauer zhotovil během následujících let přes 30 autorských kopií. Údajně vznikl podle komerční fotografie pořizené bratry Foyovými (Foy Brothers) ještě před příchodem Lindauera na Nový Zéland. Jednu z kopií zaslal později také svému příteli Václavu Fričovi, obchodníkovi s přírodninami a školními pomůckami a velkému propagátorovi fotografování.
- 1877** vydává se zpět do Wellingtonu, kde poprvé vystavuje portrét Maora ve výkladní skříni knihkupectví na Lambton Quay. Prezentace obrazu vyvolá u veřejnosti, zejména té maorské, senzaci. Podobný účinek vyvolal u Maorů portrét jejich předáka Wí Taka, vystavený v Cambridge v roce 1882, jakož i jiná Lindauerova díla.
- 1879** pravděpodobně v tomto roce uzavírá v australském Melbourne sňatek s Emelií Wipperovou a společně se usazují na Jižním ostrově ve městě Christchurch.
- 1880** 24. února umírá jeho první žena Emelie. Lindauer se seznamuje s Walterem Bullerem, významným právníkem a světově uznávaným ornitologem, který se stává jeho dalším obdivovatelem a mecenášem. Přijímá jeho nabídku a vydává se s ním na čtyřleté putování po Novém Zélandu, během něhož maluje maorské náčelníky, poznává místní přírodu a sbírá cenný etnografický materiál.
- 1881** 23. července získává britské občanství.
- 1883** v lednu se koná v Cambridge jeho první samostatná výstava na Novém Zélandu.
- 1885** 15. září se žení s Rebeccou Pettyovou (1849–1944) z Velké Británie a načas se usazují na Severním ostrově v Napieru. Podniká cestu do Evropy, kde setrvá až do následujícího roku.

- 1886** v rámci evropské cesty odjíždí se ženou do Londýna, kde je zastoupen několika svými díly s maorskou tematikou na velkolepé Koloniální a indické výstavě (Colonial and Indian Exhibition), která má představit bohatství a moc Britského impéria. Účast mu zprostředkoval Walter Buller, který byl jedním z komisařů výstavy za Nový Zéland. Výstavu během jejího trvání navštěvuje rovněž princ Waleský Albert-Eduard, který projevuje obdiv nad Lindauerovým obrazem maorské dívky tančící tanec *poi*. Malba mu je posléze darována a dodnes se nachází v majetku britské královské rodiny.
- 1887** 3. ledna v Mastertonu přichází na svět první syn manželů Lindauerových, Hector Carnell Partridge. Ač trpí Aspergerovým syndromem, nebrání to rozvíjení jeho hudebního talentu, takže posléze se v Evropě stává houslistou v orchestru. Je také zručným řezbářem. Umírá 4. března 1928.
- 1888** 15. června v Aucklandu přichází na svět druhý syn Victor. Má výtvarný talent, ale jeho otec si z obav před možnými existenčními obtížemi nepřeje, aby se živil jako umělec, proto se stává učitelem. V roce 1927 se žení s Elsie May Lovellovou, s níž má čtyři děti. Od roku 1934 se na popud jistého amerického profesora věnuje algologii, v níž se stává uznávaným specialistou. Umírá 18. února 1964.
- 1889** v prosinci se Lindauerovi usazují na Severním ostrově ve Woodville na Pinfold Road. V domě s ateliérem na této adrese bude Lindauer žít až do konce svého života.
- 1900** vystavuje na Jubilejní výstavě v Kensington Museum v Londýně. Pozornost budí zejména jeho portrét maorské dívky Tangival. Na Novém Zélandu jej navštěvuje cestovatel Josef Kořenský, který se stane jeho největším propagátorem ve staré vlasti.
- 1901** Henry Partridge vystavuje Lindauerovy obrazy ze svého majetku v galerii nad svým obchodem v Queen Street v Aucklandu. Při této příležitosti vychází katalog mladého historika Jamese Cowana s životopisy zobrazených maorských osobností na Lindauerových plátcích. S manželkou a oběma syny odjíždí malíř opět do Evropy, kde setrvá až do příštího roku. Důvodem je zejména vzdělání jeho staršího syna Hectora, který studuje v Lipsku hru na housle. Při té příležitosti Gottfried navštěvuje v Praze své přátele Vojtěcha a Josefu Náprstkovy a Václava Friče s rodinou. Během této cesty navštěvuje rovněž Vídeň, Drážďany, Berlín, Brémy, Janov, Neapol, Řím a také Káhiru a Karnak.
- 1904** je zastoupen několika svými díly z Partridgeovy sbírky na Světové výstavě v St. Louis, kde získává za obraz *Heeni Hirini s dítětem (Ana Rupene s dítětem)* zlatou medaili a Velkou cenu Paláce národů.
- 1907** 31. října zasílá Josefě Náprstkové jako dar Náprstkovu muzeu do Prahy portrét Mrs. Háromi a portrét náčelníka Harawira te Mahikai. Bohužel netuší, že Josefa Náprstková již 13. září zemřela.
- 1911–1914** Lindauer s celou rodinou opět navštěvuje střední Evropu, konkrétně Prahu, své rodné město Plzeň, České Budějovice, Vídeň, Mnichov a Ženevu. V Mnichově a následně v Ženevě studuje Hector hudební konzervatoř, zatímco Victor v Mnichově průmyslovou školu a v Ženevě Akademii krásných umění. Zpět na Nový Zéland Lindauerovi připlouvají přesně v den vypuknutí první světové války 28. července 1914.
- 1914–1918** v době první světové války mladší syn Victor narukuje k prvnímu novozélandskému expedičnímu sboru a slouží jako zdravotník ve Francii (jako takový je vypodobněn na portrétu od svého otce).
- 1915** Henry Partridge věnuje svoji početnou a mimořádně kvalitní kolekci děl Gottfrieda Lindauera městu Auckland pod podmínkou, že bude vybráno 10 000 liber na pomoc belgickým uprchlíkům, s kterými se setkal počátkem první světové války ve Francii, když tudy projížděl. Tato Partridgeova sbírka patří dodnes v Auckland Art Gallery k tomu nejcenějším, co tato instituce spravuje.
- 1918** začíná se mu zhoršovat zrak a projevuje se u něj třes v rukou. Postupně přestává malovat.
- 1926** 13. června Gottfried Lindauer umírá ve spánku ve svém domě ve Woodville. Pohřben je v rodinném hrobu na tamním hřbitově.

AUCKLAND ART GALLERY TOI O TĀMAKI

AUCKLAND ART GALLERY MEDIA KIT 2015

About Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki

Established in 1888, Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki is New Zealand's leading visual arts experience with more than 15,000 artworks in its collection. Each year, hundreds of thousands of visitors to the Gallery explore the largest collection of New Zealand art in the world and discover outstanding works by Māori and Pacific Island artists, as well as international painting, sculpture and print collections dating from the 11th century to today.

With an ever-changing programme of exhibitions sourced from the Gallery's own collection and from the collections of its international partners, there is always something new to see. In addition to enjoying Gallery spaces, visitors can relax in the café, visit the shop for unique merchandise or become involved in the making process in the Creative Learning Centre.

Situated in the heart of Auckland city next to Albert Park, the Gallery has won 22 building design awards since expansion and restoration in 2011, and was most recently awarded 2013 World Building of the Year at the World Architecture Festival. The Gallery is one of Lonely Planet's *New Zealand Travel Guide* Top Choices, making it a must-see for international visitors.

The Gallery is open daily from 10am – 5pm, except Christmas Day. Entry is free. (Charges to temporary exhibitions may apply).

Auckland Art Gallery is part of [Regional Facilities Auckland](#), an [Auckland Council](#)-controlled organisation, which manages several facilities across Auckland.

Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki

Cnr Kitchener and Wellesley Streets
PO Box 5449 Wellesley Street,
Auckland 1141, New Zealand
www.aucklandartgallery.com

Facebook: www.facebook.com/AucklandArtGallery

Twitter: www.twitter.com/Auckartgal

T +64 9 307 7700

E gallery@aucklandartgallery.com

Media contact details:

M +64 27 291 9953

DD +64 9 307 7706

T +64 9 307 7700

E media@aucklandartgallery.govt.nz

QUICK FACTS GALLERY

- Auckland Art Gallery was established in 1888 as 'the first permanent Art Gallery in the Dominion'
- Since expansion and restoration in 2011, the Gallery has welcomed more than 1.4 million visitors through its doors
- In 2013, Auckland Art Gallery was awarded World Building of the Year at the World Architecture Festival in Singapore in recognition of the 2011 expansion, restoration and earthquake strengthening
- The Gallery holds the largest collection of New Zealand art in the world
- The Gallery's collection includes works by iconic New Zealand artists Gottfried Lindauer, Charles F Goldie, Frances Hodgkins, Colin McCahon, Gretchen Albrecht and Michael Parekowhai
- Around 800 works from the 15,600 strong collection are on display in the Gallery at any one time
- There is a strong representation of indigenous art in the collection, in particular indigenous Māori, Pacific and Asian art
- In addition to its exhibition spaces, the Gallery houses a café, shop, auditorium, creative learning centre, classroom and Conservation Research Centre
- In 2013, conservators carried out treatment of 280 artworks from private and public collections, as well as 88 works in the Gallery's own collection
- Auckland Art Gallery hosts 8000 school students every year
- There are free Gallery tours at 11.30am and 1.30pm daily
- The Gallery café delivers more than 800 coffees each week
- The Gallery shop sold 10,000 postcards from the collection over the past year
- Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki is led by Director, Rhana Devenport, who joined in July 2013.

BUILDING

- The original Auckland Art Gallery building was designed by Melbourne architects John H. Grainger and Charles A. D'Ebro in 'French Château style', and initially housed Auckland City's Free Public Library and Municipal Offices
- The area of the building devoted to the Gallery opened a year later on 17 February 1888, and by 1988 had taken over the entire building
- The Gallery underwent a \$121 million renovation between September 2008 and September 2011
- Since re-opening in 2011, the Gallery has received 18 architectural and four design related awards, including the 2013 World Building of the Year at the World Architecture Festival, 2013, New Zealand Architecture Awards in the Heritage and Public Architecture categories, and the Project Achievement Award for Museum or Gallery Development.
- The Gallery has an education classroom, creative learning centre, auditorium, research library, shop and café
- The Gallery's 'Mackelvie Gallery' is one of the few surviving picture galleries of its kind in New Zealand. A top-lit 'lantern' gallery, the ceiling lantern admits a diffused natural light.

COMMISSIONS

Three permanent Māori commissions celebrate the reopening of the Gallery and were blessed on 1 September, 2011:

- *He Aha Te Wa – Moments in Time* by Arnold and Anthony Wilson
- *Te Waka Toi o Tāmaki* by Fred Graham
- *Honoa Ki Te Hono Tawhiti – Connections to an Ancient Past* by Lonnie Hutchinson

There are also three temporary commission spaces: The North Atrium, East Sculpture Terrace and Edmiston North Sculpture Terrace.

GALLERY HOURS

- Open daily 10am – 5pm, except Christmas Day